

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO
UPRAVA RS ZA ZAŠČITO IN
REŠEVANJE
IZPOSTAVA KOPER

Šifra: 842-00-4/2004-6
Datum : 25.10.2004

***UKREPANJE OB MANJŠIH NESREČAH Z
NEVARNIMI SNOVMI***

KAZALO

1.	UVOD.....	str. 3
2.	VIRI NEVARNOSTI.....	“ 3
3.	NESREČE Z NEVARNIMI SNOVMI.....	“ 3
4.	UKREPANJE OB NESREČAH Z NEVARNIMI SNOVMI	“ 3
4.1	Obvestilo o nesreči.....	“ 6
4.2	Aktiviranje sil in sredstev.....	“ 2
4.3	Obveščanje pristojnih organov in služb.....	“ 7
4.4	Obveščanje javnosti.....	“ 8
4.5	Ukrepanje ob nesreči z nevarno snovjo	“ 8
4.6	Zaključek intervencije	“ 11
5.	POROČILO O NESREČI	“ 11

1 UVOD

Pri nesrečah z nevarnimi snovmi gre za dogodek, ki je ušel nadzoru pri opravljanju dejavnosti ali upravljanju s sredstvi za delo ter ravnanju z nevarnimi snovmi med proizvodnjo, predelavo, uporabo, skladiščenjem, pretovarjanjem in prevozom. Nenadzorovano uhajanje nevarne snovi v okolje, lahko neposredno ogrozi življenje ali zdravje ljudi in živali oziroma povzroči uničenje ali škodo na premoženju in ima škodljive vplive na okolje. Nevarne snovi so snovi, ki so strupene, karcinogene, oksidacijske in dražljive, radioaktivne, kužne, eksplozivne, lahko vnetljive ali povzročajo vžig v stiju z nevarnimi snovmi.

2 VIRI NEVARNOSTI

Med najpomembnejše vire ogrožanja štejemo:

- industrijske dejavnosti in kmetijstvo,
- prevoz nevarnih snovi,
- odlagališča odpadkov.

3 NESREČE Z NEVARNIMI SNOVMI

Do nesreče z nevarnimi snovmi lahko pride:

- v organizacijah, ki v delovnem procesu uporabljajo, proizvajajo, ali skladiščijo nevarne snovi, nafto in njene derivate ter energetske pline,
- med prevozom nevarnih snovi na cestah, železnici, morju in v zraku,
- v stanovanjskih zgradbah.

Za vse večje nesreče z nevarnimi snovmi so že izdelani oziroma je predpisana izdelava načrtov zaščite in reševanja

S tem načrtom se ureja ukrepanje ob nesrečah z nevarnimi snovmi, ki so manjšega obsega, nastale v podjetjih, ki ne izdelujejo načrte zaščite in reševanja ter med prevozom. Tovrstne nesreče so največkrat obvladljive z aktivnostjo rednih intervencijskih in drugih služb. Ob nesrečah je potrebno zagotoviti hitro, strokovno in učinkovito ukrepanje, da se prepreči nastanek hujše nesreče, oziroma posledic za okolje. Posledice nesreč z nevarnimi snovmi se kažejo kot:

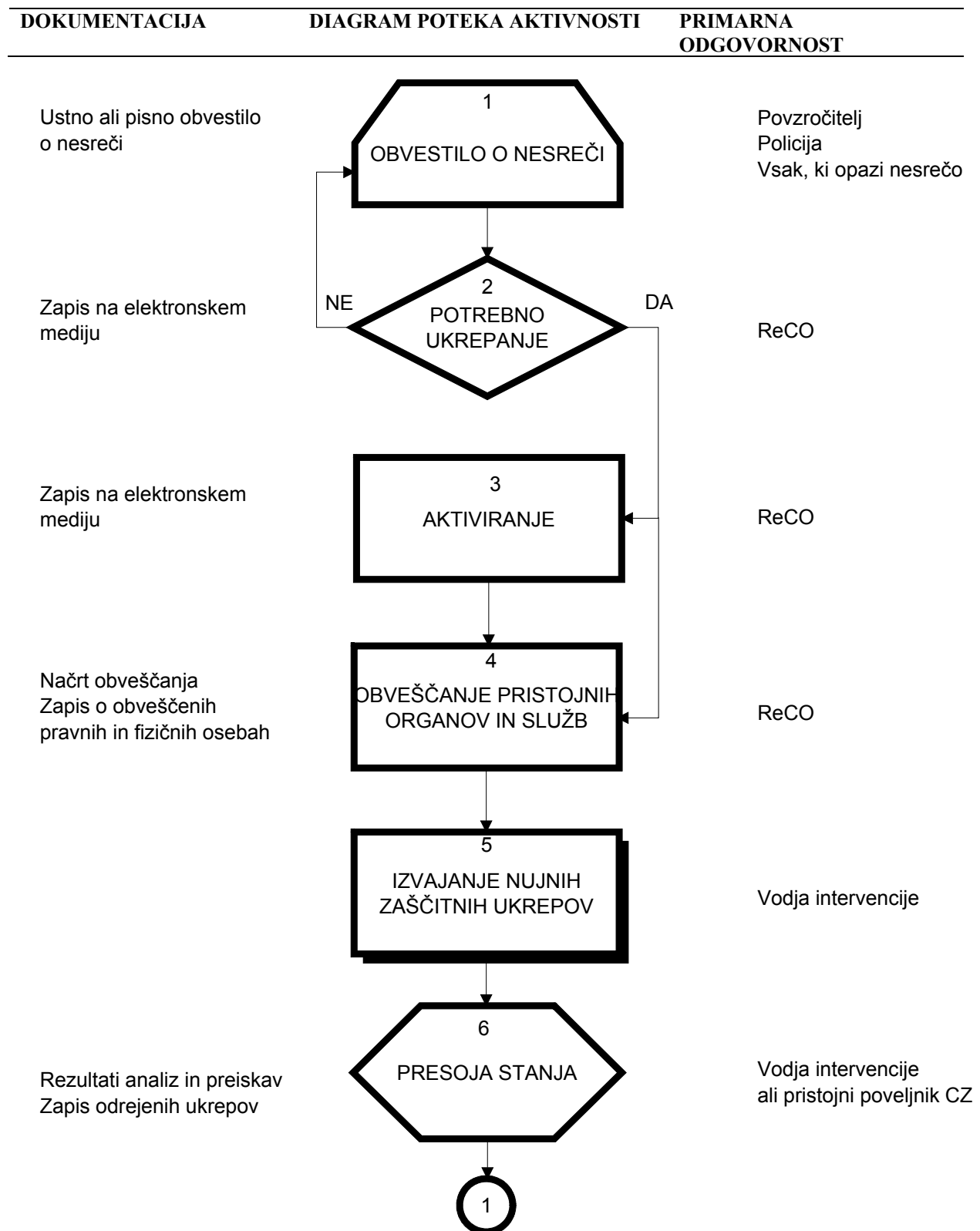
- onesnaženo cestišče, zemljina,
- onesnažen vodotok, podtalnica, itd.,
- onesnaženo ozračje.

4 UKREPANJE OB NESREČAH Z NEVARNIMI SNOVMI

Aktivnosti, ki se izvajajo ob nesreči z nevarno snovjo so razvidne iz diagrama ukrepanje ob nesrečah z nevarnimi snovmi.

Izvajajo se naslednje aktivnosti:

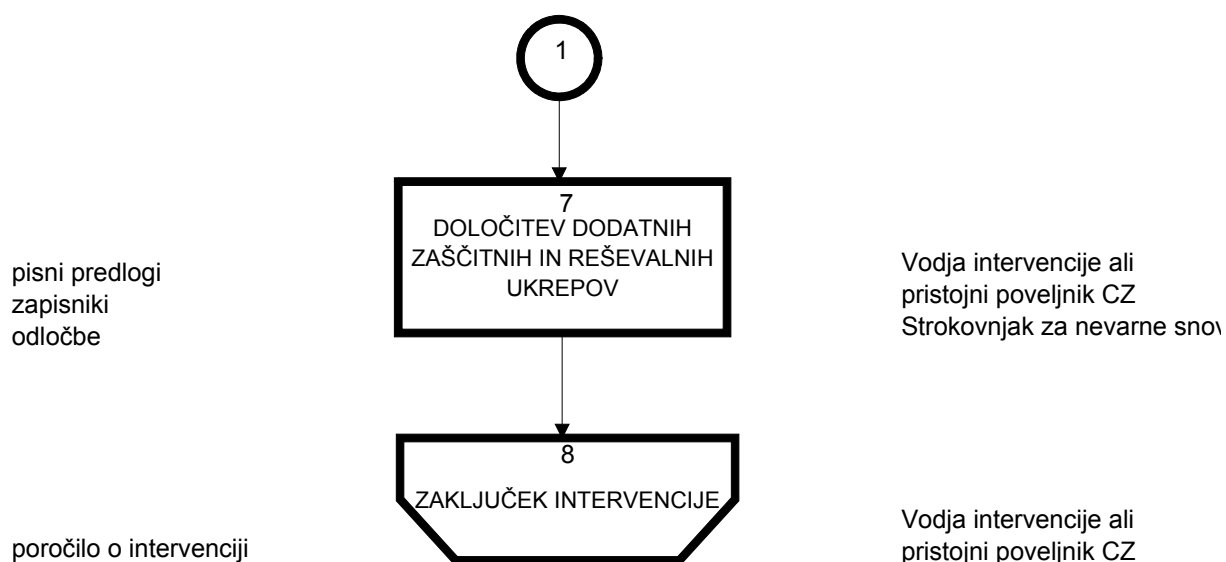
- 4.1 obvestilo o nesreči,**
- 4.2 aktiviranje sil in sredstev,**
- 4.3 obveščanje pristojnih organov in služb,**
- 4.4 obveščanje javnosti,**
- 4.5 ukrepanje ob nesreči z nevarno snovjo**
- 4.6 zaključek intervencije.**

UKREPANJE OB NESREČI Z NEVARNO SNOVJO

UKREPANJE OB NESREČI Z NEVARNO SNOVJO

DOKUMENTACIJA

DIAGRAM POTEKA AKTIVNOSTI

PRIMARNA
ODGOVORNOST

4.1 Obvestilo o nesreči

Obvestilo o nesreči z nevarno snovjo so v regijski center za obveščanje (v nadaljevanju ReCO) - tel. Št 112 dolžni sporočiti:

- OKC PU (113)
- povzročitelji,
- opazovalne in nadzorne službe

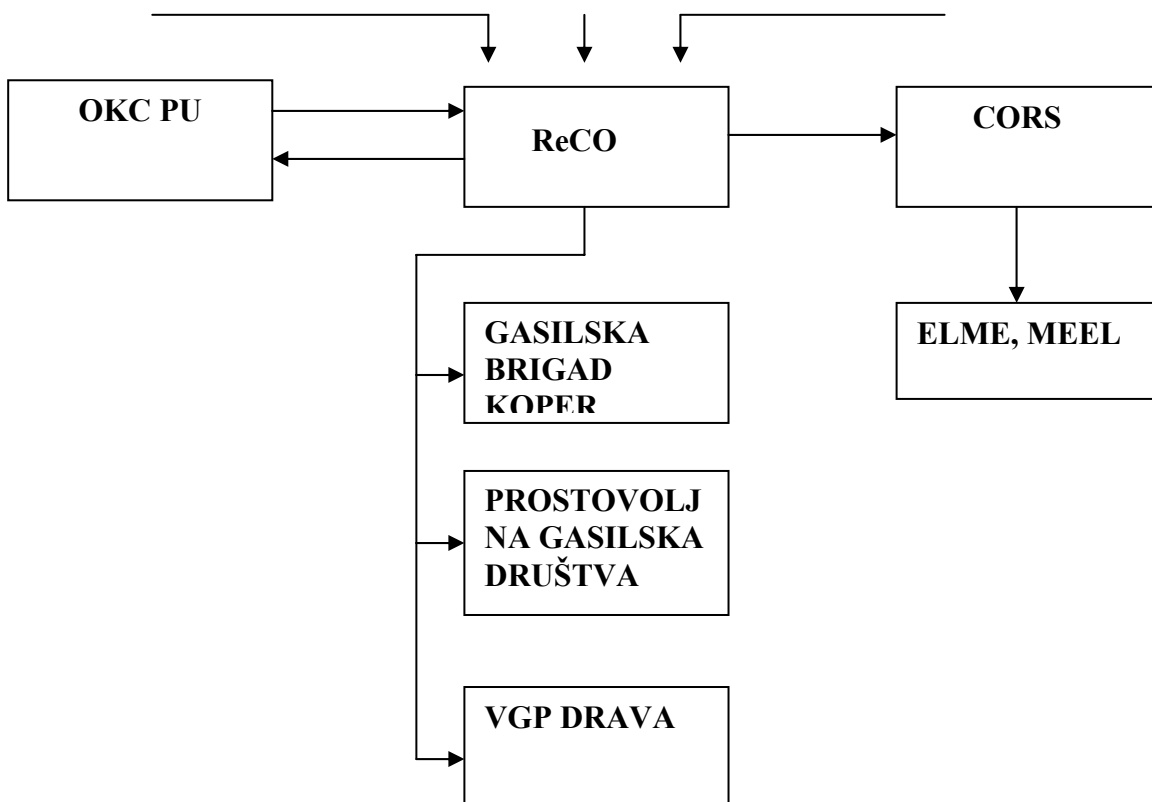
Ob nesrečah z nevarnimi snovmi je pomembno, da čimprej, čimbolj popolna informacija pride do ReCO. Na osnovi obvestila o nesreči (vrsta snovi, obseg nesreče) namreč operativni delavec v ReCO aktivira potrebne sile.

4.2. Aktiviranje sil in sredstev

Aktiviranje obsega postopke in aktivnosti, s katerimi se sile za zaščito, reševanje in pomoč vpokličejo in vključijo v izvajanje zaščite, reševanja in pomoči. Aktiviranje se izvaja v skladu z načelom postopnosti uporabe sil za zaščito, reševanje in pomoč in v skladu z drugimi načeli zaščite, reševanja in pomoči.

Po prejemu obvestila o nesreči z nevarno snovjo ReCO aktivira Gasilsko brigado Koper z namenom ukrepanja ob nesreči z nevarno snovjo. Vodja intervencijske enote po prihodu na kraj nesreče sporoči v ReCO kakšen je obseg nesreče in glede na obseg nesreče lahko zahteva aktiviranje dodatnih sil za zaščito, reševanje in pomoč. Potek aktiviranja je razviden iz preglednice številka 1:

NAČRT AKTIVIRANJA OB NESREČI Z NEVARNO SNOVJO:

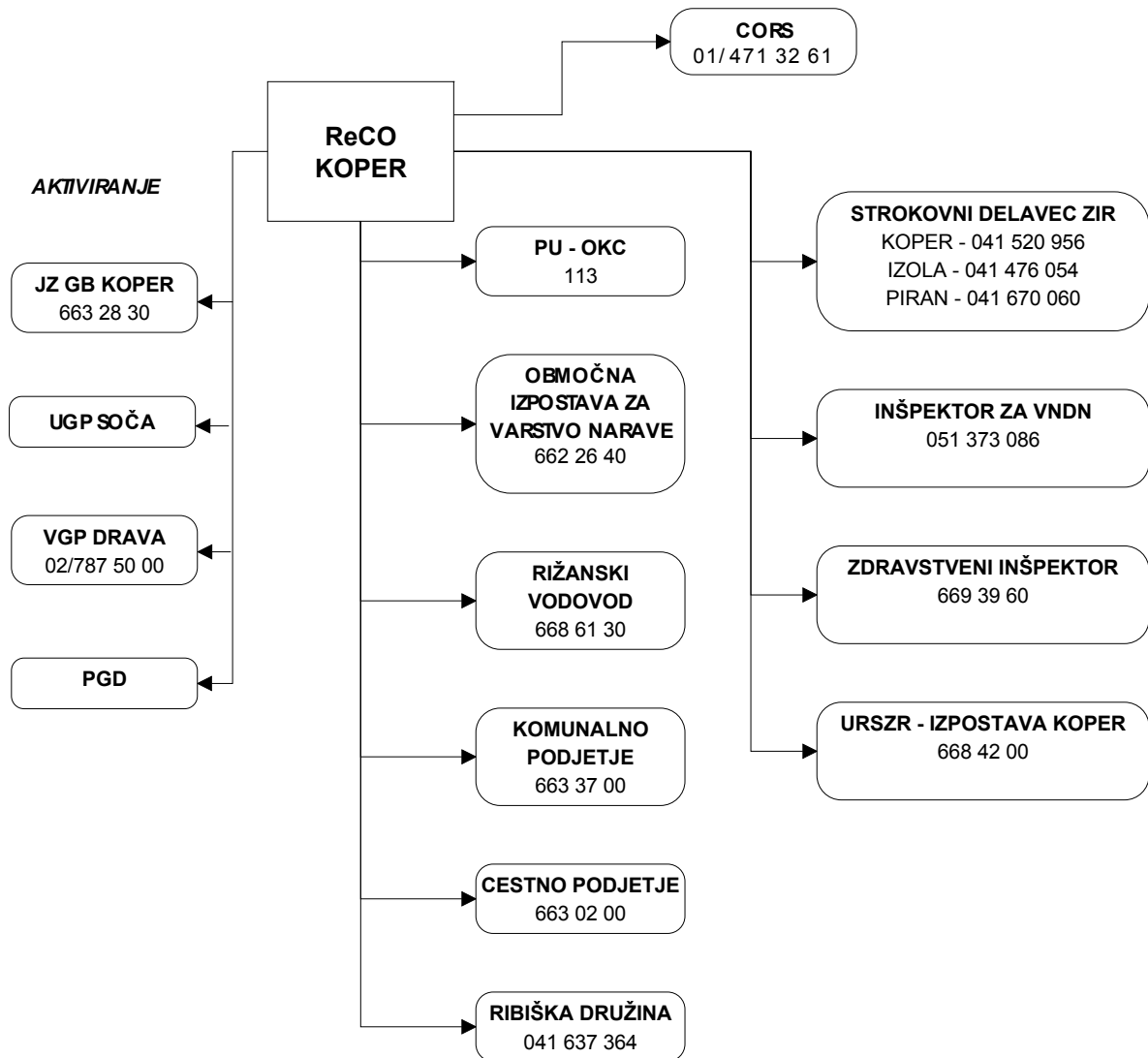

Preglednica št.1: Aktiviranje pristojnih enot

4.3 Obveščanje pristojnih organov in služb

O nesreči z nevarno snovjo ReCO obvesti pristojne organe in službe na regijski in občinski ravni ter Center za obveščanje republike Slovenije (CORS), po shemi obeščanja, ki je prikazana na prglednici številka 2.

Z obveščanje začne takoj, ko vodja intervencije enote gasilcev iz mesta dogodka oziroma nesreče potrdi, da gre za nesrečo z nevarno snovjo.

4.4 Obveščanje javnosti

Obveščanje javnosti zajema:

- obveščanje ogroženega prebivalstva
- obveščanje širše javnosti

Obveščanje ogroženega prebivalstva je v pristojnosti lokalne skupnosti, ki mora v svojih načrtih glede na oceno ogroženosti izdelati načrti obveščanja ogroženega prebivalstva ob Nesrečah z nevarnimi snovmi. Pri tem je poudarek na izvajanju zaščitnih ukrepov evakuacije, zaklanjanja in podobno, ki bi jih prebivalci morali izvajati v primeru, če bi prišlo do uhajanja nevarnih snovi v okolje.

Za obveščanje širše javnosti so zadolženi vodje reševalnih intervencij in državnih organov na kraju nesreče, v okviru svojih pooblastil in pristojnosti.

4.5 Ukrepanje ob nesreči z nevarno snovjo

Intervencija je organizirano posredovanje ene ali več reševalnih enot oziroma služb pri zaščiti, reševanju ljudi in premoženja, kulturne dediščine in okolja ter za preprečevanje nadaljnje škode in drugih posledic nesreče. Intervencija je končana, ko je odstranjena neposredna nevarnost za življenje ali zdravje ljudi, živali, premoženja, kulturne dediščine in okolja in ko je odstranjena ali zmanjšana nevarnost nastajanja nadaljnje škode.

Za takojšnje ukrepanje ob nesrečah z nevarnimi snovmi je pripravljenih 41 gasilskih enot širšega regijskega pomena, ki so opramljene in usposobljene za ukrepanje ob nesrečah z nevarnimi snovmi. Ob nesrečah z nevarnimi snovmi so največkrat na kraju nesreče še Policija, intervencijske enote nujne medicinske pomoči, intervencijske enote cestnega podjetja, prevoznikov ipd.

Vodja intervencije ima za pomoč pri ugotavljanju vrste nevarne snovi, ki je udeležena v Nesreči in sprejemanju odločitve o potrebnih zaščitnih ukrepih na razpolago bazo nevarnih snovi, podatke mu lahko posredujejo iz baze gasilske enote oziroma iz ReCO.

Če se na kraju nesreče ne da ugotoviti katera vrsta nevarne snovi je udeležena v nesreči, vodja intervencije zaprosi ReCO, da aktivira ustrezni ali najbližji mobilni ekološki laboratorij, ki identificira nevarno snov.

Na kraju nesreče z nevarno snovjo se izvajajo naslednje aktivnosti zaščite in reševanja:

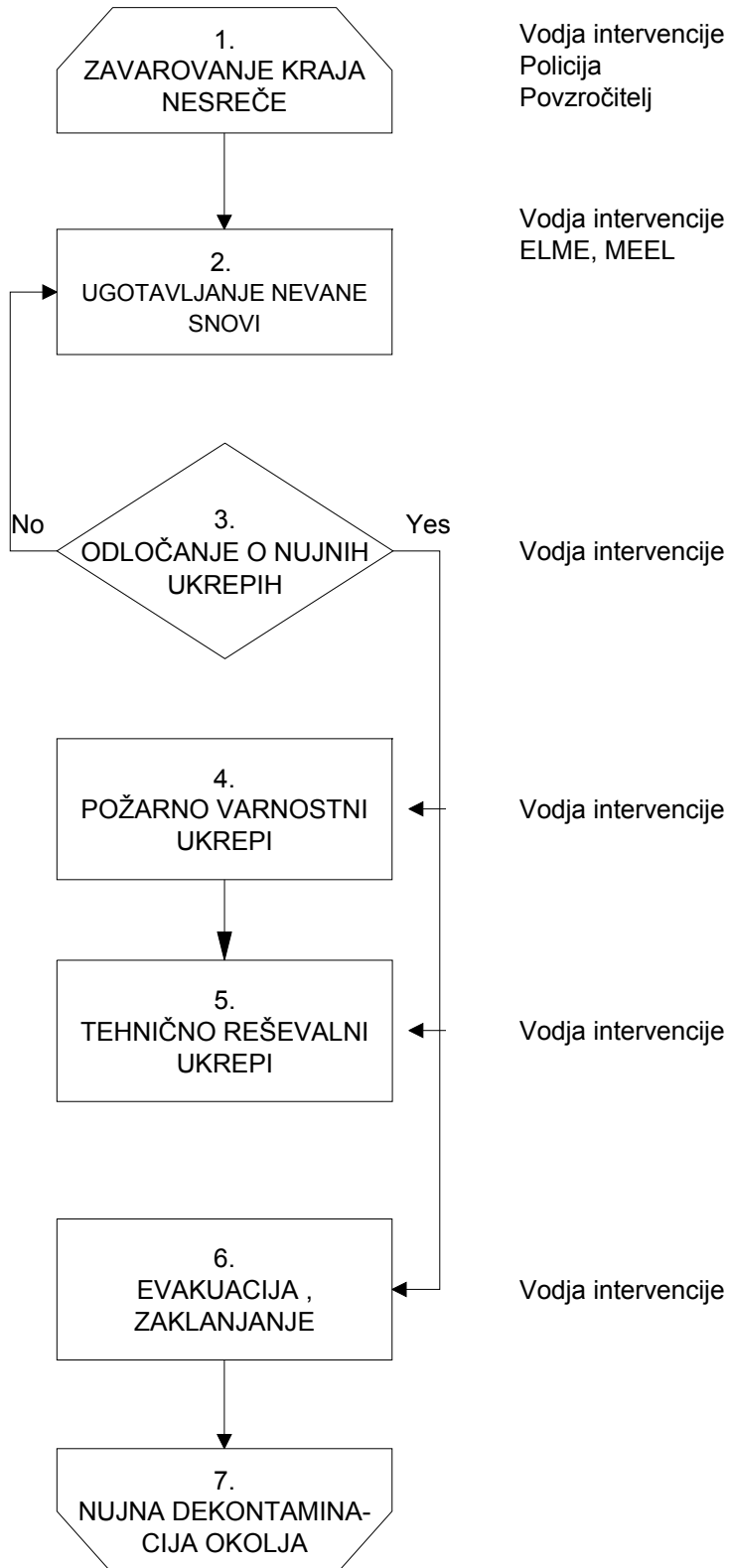
Ukrepanje ob nesreči z nevarno snovjo -nujni zaščitni ukrepi

DOKUMENTACIJA	DIAGRAM POTEKA AKTIVNOSTI	PRIMARNA ODGOVORNOST
---------------	---------------------------	----------------------

Delovni nalog za vodjo intervencije

Baza nevarnih snovi

Zapis na elektronskem mediju

Požarno varnostni ukrepi in tehnično reševanje:

Naloge gašenja in tehničnega reševanja ob nesreči z nevarno snovjo izvajajo:

- JZ Gasilska brigada Koper in
- Obalna prostovoljna gasilska društva

Gasilske enote izvajajo:

- preprečevanje nastanka požarov in eksplozij,
- gašenje požarov in reševanje ob požarih in eksplozijah,
- reševanje ukleščenih voznikov in sopotnikov,
- sodelovanje pri prenosu poškodovanih s kraja nesreče,
- *izvajanje intervencij pri prevozu nevarnega blaga,*
- *preprečevanje nadaljnjega iztekanja nevarnih snovi,*
- *odstranjevanje onesnažene zemlje,*
- *prestrezanje, preprečevanje širjenja nevarne snovi na vodah.*

Za prevoz poškodovanih se na zahtevo vodje intervencije in po odobritvi poveljnika CZ RS uporabijo tudi sile in helikopterji SV in Policije.

Evakuacija ogroženega prebivalstva se izvaja v primeru, kadar pride do uhajanja nevarne snovi v ozračje in je ogroženo življenje in zdravje okoliškega prebivalstva. Za izvajanje evakuacije je odgovorna lokalna skupnost in se izvaja po načrtih evakuacije.

Zaklanjanje oziroma zadrževanje v zaprtih prostorih se izvaja v primeru, če pride do uhajanja nevarne snovi v ozračje, oziroma če nastajajo škodljivi plini ob požaru. Po odločitvi vodje intervencije ukrep izvedejo pristojni organi v lokalni skupnosti.

RKB dekontaminacija Ob nesreči, ko se nevarno blago med prevozom razsuje ali razlije, mora prevoznik zavarovati kraj nesreče, preprečiti uhajanje ali iztekanje, pobrati ali odstraniti oziroma dati na za to določen prostor ali na drug način poskrbeti, da ni več nevarnosti ter o tem obvestiti center za obveščanje ali policijo. Če sam tega ne more, takoj pokliče pomoč na tel. 112 ali 113.

Ob nesreči, ko je zaradi uhajanja nevarne snovi ogrožena podtalnica, gozdne ali vodne površine, izvajajo nujno nevtralizacijo snovi in preprečujejo oziroma skuša omejiti območje onesnaženja Gasilska brigada Koper ob sodelovanju strokovnjakov za nevarne snovi.

P – 1: Seznam prostovoljnih gasilskih enot in operativna območja delovanja.

P – 2: Seznam strokovnjakov za pomoč pri ukrepanju ob nesrečah z nevarnimi snovmi.

P – 3: Seznam podjetij za odvoz nevarnih snovi.

4.5 Zaključek intervencije

Intervencija se zaključi, ko vodja intervencije ugotovi, da ni več nevarnosti za širjenje nevarne snovi v okolje in so zagotovljeni osnovni pogoji za življenje, če so bili ogroženi. Intervencija se zaključi s poročilom o intervenciji.

5 POROČILO O NESREČI

Poročilo o nesreči pripravi vodja intervencije na obrazcu št. 3 – Poročilo o intervenciji ob nesreči z nevarno snovjo, po končani intervenciji pa ga center za obveščanje posreduje organom določenim v 4. členu Navodila za obveščanje o naravnih in drugih nesrečah (Ur. List RS, št. 42/00 in 103/01).